

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=4256508&CID=106682>

לינק לקובץ:

תוכנית: **עושים צהריים**

תאריך: **02/04/2012**

שעה: **13:13:36**

רשת: **גלי צה"ל**

כותרת: טל יחזקאלי, מנכ"ל ג'וינט ישראל, ארנון מנטבר, שושנה שטראוס, יועמ"ש ברשות

יעל דן: מחקר חדש שחושף נתונים מאד מטרידים על מהגרי העבודה בישראל. טלי יחזקאלי כתבתנו עם הפרטים, שלום טל, שוב, חוזרת אלינו.

טל: כן, יעל, אני חוזרת אליכם, והפעם עם המחקר הזה, מחקר שבוצע על ידי הג'וינט, בעזרת בעצם 200 ראיונות עומק שנעשו עם מהגרי עבודה מענפים שונים בישראל, והוא חושף נתונים לא נעימים, וזה אפשר להגיד בלשון המעטה. החוק הישראלי קובע, שדמי התיווך המותרים לגביה, ממהגרי עבודה עומדים על כ-900 דולרים, ואנחנו רואים במחקר הזה, שדמי התיווך שבעצם במציאות ניגבים מאותם מהגרים, הם בין 7,000 דולר ל-31 אלף דולרים, זאת אומרת מדובר בסכומים גבוהים מאד, ויותר מזה.

יעל: כמה הסכום המותר, על פי החוק?

טל: הסכום המותר הוא 900 דולרים.

4256508

עמוד 1 מתוך 10

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

יעל: אוקיי, אנחנו מדברים על אלפי דולרים, אוקיי.

טל: נכון, על אלפי דולרים, עשרות אלפי דולרים. מדובר כאן

בגביה, בעיקר בחוץ לארץ, אבל גם בישראל, המתווכים גם

בישראל וגם בחוץ לארץ. ובעצם אנחנו מבינים מזה ששליש,

מתקופת השהיה המותרת עבור מהגרי עבודה, זה שנה וחמישה

חודשים.

יעל: זה רק לשלם את דמי התיווך.

טל: רק לשלם, בדיוק. להחזיר את הכסף שלקחו מהם המתווכים,

שלא כחוק, נדגיש שוב, ובמחקר הזה הם גם מדברים על התלות

הגדולה שנוצרה בישראל במהגרי עבודה, עשרה אחוזים מכוח

העבודה הישראלי הם מהגרי עבודה. זאת אומרת ברגעים שבהם

יש מלחמה או

שיש בעיה, היא להביא את העובדים מהמדינות, התעשייה פה

בישראל בסכנה, בבעיה. אנחנו רואים אנשים מאד מתמידים....

יעל: כן, אוקיי, בואי נצרף אלינו את מנכ"ל ג'וינט ישראל ארנון

מנטבר, שלום.

ארנון: שלום רב.

יעל: תגיד, המתווכים האלה שנהנים מהסכומים הרבה מעל החוק.

מי הם האנשים האלה?

ארנון: אני לא יודע לזהות את האנשים, אבל יש חברות כוח אדם

בחוץ לארץ, ובארץ, שהם עוסקות בעניין הזה. אני רוצה לומר

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

באופן חד משמעי, צריך חברות כוח אדם, הם צריכות לטפל
באנשים....

יעל: כלומר אלה חברות שמוכרות שפועלות כחוק, רק מסתבר
שלא מספיק על פי החוק.

ארנון: גם על מעבר לחברה, יש כל מיני מתווכים וכל מיני
רשתות, בהחלט. אבל צריך לומר, יש מקום לחברות כוח האדם,
מה שהן צריכות למכור זה את השירות שהן נותנות לעובד הזר,
שבא לארץ חדשה, ויש לזה בהחלט מקום. הם לא יכולות למכור
את הזכות לעבוד בישראל. ועל הזכות לעבוד בישראל, הן מקבלות
את הכסף העודף הזה, שיוצר בעצם עבדות מודרנית.

יעל: כן. אני רוצה לשאול אותך, לפני שעוד נתעכב על זה. עשרה
אחוז מכוח העבודה בישראל, זו עבודה זרה, שנעשית בידי עובדים
זרים. אתה יכול להשוות לי את זה לגבי המצב במדינות אחרות?
ארנון: תראי, אנחנו מהגבוהים במדינות העולם, אבל יש מדינות
אני חושב שתלויות טיפה יותר....

יעל: כמו למשל? אלו מדינות?

ארנון: אני חושב ששווייץ יש לה אחוז יותר גבוה, אבל מדינות
המפרץ, שם יש אחוזים מאוד גבוהים בהשוואה לאוכלוסיה, כי
האוכלוסיה קטנה, עשירה מאוד, ומייבאת פועלים שעושים את רוב
העבודה, מסוגים שונים, גם ברמות שונות. לפעמים עבודה שחורה,
לפעמים גם עבודה הרבה יותר....שגם דורשת מקצועיות. אבל בואי

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לא נשכח, אירופה היא בתהליך של הזדקנות, ואירופה היא מקום שמושך הרבה מאד מהגרים, כמו שארה"ב מושכת הרבה מאד מהגרים, והתופעה הזאת של הגירה, היא תופעה של ה-121 והיא איתנו כאן להישאר, היא לא תיעלם מחר. וישראל היא בצומת גיאוגרפי חשוב מאד, וההשתלטות והשליטה בתופעה הזאת, היא שאלה מאד מרכזית במדיניות החברתית, במדיניות ההגירה של ישראל.

יעל: כן, אגב, הבעיה הזו שנדרשים או נגבים דמי תיווך גבוהים הרבה מעל המותר על פי חוק, זאת תופעה ישראלית או שמתרחשת בכל העולם?

ארנון: היא מתרחשת בכל העולם, כמו שאמרתי, מה שמוכרים כאן, זה לא את השירות, אלא מוכרים כאן את הזכות. ועל זה צריך להשתלט, ואני יודע שרשות ההגירה ומשרד החוץ, במסגרת שורה של הסכמים חדשים, כמו עם תאילנד, כמו עם סרילנקה, כמו עם בולגריה, מנסים להשתלט על התופעה הזאת, כי היא חמורה מאד והיא תשחית כל חלקה טובה.

יעל: בוא נראה מה עושים פה באמת, שושנה שטראוס יועצת משפטית ברשות האוכלוסין וההגירה, אתה מוזמן להישאר איתי אמנון מנטבר, שלום לך, שושנה שטראוס. אז מה באמת עושה רשות האוכלוסין וההגירה, כדי להתמודד עם דמי התיווך הבלתי סבירים, הבלתי אנושיים האלה?

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ארנון: כן, אנחנו באמת חושבים שהתוצאות של המחקר החדש הזה, הם באמת מחזקים את הצורך ליישם את מדיניות הממשלה, בכל הקשור להסדרים בילאתרליים, שמדינת ישראל היא צד להם, מול מדינת המקור של העובדים הזרים להבאת העובדים הזרים ולא להשאיר את כל התהליך, בידיים פרטיות. ההסכמים שאנחנו קידמנו ומקדמים, מאפשרים כירסום נרחב של ההזדמנות לעבוד בישראל, תנאים ובחירה אובייקטיבית, על העובדים שעונים על פני הסף, יידוע העובדים לגבי זכויותיהם וחובותיהם בישראל. יעל: אבל מדוע אינכם מצליחים למנוע את התופעה הזו של כפי שאומר כאן, אמנון מנטבר, מכירת הזכות לעבוד בישראל? שושנה: אז בדיוק, על היום, הדרך להביא עובד זר לישראל, היתה הזמנת העובד על ידי חברת תיווך פרטית, שהמדינה, מאחר שמדובר בעיסקה בינלאומית, אז הצדדים לעיסקה יוכלו שלא לגלות את כל המרכיבים של העיסקה למדינה אחת או השניה. היום אנחנו דוגלים בתקשורת ישירה בין המשרדים הרלוונטיים של שתי המדינות. ואנחנו מסבירים למדינה הזרה מה התנאים לתיווך עובד לעבודה בישראל. אנחנו עומדים על זה שהעובדים יידעו את התנאים הללו, ואם יש איזה בעיה, אם אנחנו רואים שבישראל יש לנו כתובת כדי לחקור את הנושא ולמנוע אותו. יעל: בוא נצרף אלינו את אלדד ניצן, יו"ר התאחדות כוח אדם זר בבניין, ובעל חברת כוח אדם בעצמו, שלום אלדד.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אלדד: צהריים טובים יעל.

יעל: תאר לי את כל התהליך הזה איך הוא מתרחש, איך ניגבים דמי התיווך, כמה אתם עצמכם גובים.

אלדד: כן. קודם כל בואי אני אעשה קצת סדר בדברים, קודם כל אני מברך על הרבה דברים שדיבר מר מנטבר, מנכ"ל הג'וינט, אני מברך על הרבה דברים שהוא הזכיר, ואני רוצה קצת לעשות רק קצת סדר בדברים, לתת גם קצת אינפורמציה שאולי לא ידועה. למר מנטבר, מתוך כוונה טובה אני אומר את זה, לא כהתרסה. קודם כל, לגבי הנושא של הדמי תיווך. יש ענפים שונים של כוח אדם זר שמגיע לישראל, יש לנו את הסיעוד, יש לנו את הבניה ויש לנו את החקלאות. בתחום הבניה חמש שנים, בשש שנים האחרונות לא הגיע אפילו עובד זר אחד למדינת ישראל. אין תופעה של עובדים ומהגרים לא חוקיים בענף הבניה במדינת ישראל. הענף מוסדר בצורה שקיבלה שבחים מכל העולם, זה דבר שעשה סדר בענף, בשנת 2005 עם קינונם של התאגידים המעסיקים, שעשה אכיפה מאד מאד נוקשה, לגבי התנאים של העובדים בכל מה שקשור להעסקה שלהם.

יעל: כמה צריך עובד זר בבניין, לשלם דמי תיווך, כדי שהוא יוכל לעבוד כאן?

אלדד: לגבי הדמי תיווך, יעל, לגבי הדמי תיווך, כמו שהזכרתי לא נכנסו עובדים זרים בענף הבניין, אז ככה שבדמי תיווך משולמים,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

על פי חוק, במדינות היעד, גם בסרילנקה, שהזכיר מר מנטבר עכשיו, רשות ההגירה עשתה את הפרוייקט הזה, ונלקחו שם עמלות של 2,500 דולר לחצי שנה, ויש הוכחות מוצקות, זה פרוייקט שעשתה רשות ההגירה בעצמה, ונלקחו 2,500 דולר, וזה דבר חמור בפני עצמו, הבטיחו שיבדקו, לא בדקו. הדמי תיווך ניגבים על ידי החברות, בסין, או בסרילנקה, או בתאילנד, על פי חוק, בסין מותר לגבות היום דמי תיווך מעובד, ששנה ממשכורתו, שהוא הולך להשתכר במדינת ישראל. העובד משלם את הכסף במדינת המוצא, על פי החוק המקומי, שהוא מגיע לארץ, למשל ענף הבניה, שזה ענף שקרוב אלי, הוא מרוויח היום משכורות, בגלל המצוקה שיש, בגלל החוסר בעובדים, הוא מרוויח היום משכורות של 12,000 ו-13,000 שקל נטו, חוץ מ-750 שקל שמופרשים לו לקרן פנסיה. עובד זר היום בענף הבניה שלכאורה שילם את אותם דמי תיווך על פי חוק, במדינת המוצא שלו, יוצא מפה, ממדינת ישראל, עם משכורת ממוצעת היום, של עשרת אלפים שקל נטו, ואני יכול להציג את התלושים, אני בעצמי משלם אותם, פלוס 750 שקל בחודש, זאת אומרת עובד כזה, נעשה את המכפלות של חמש שנים, יוצאעם המון המון המון כסף. אנחנו הצענו לרשות ההגירה מנגנונים לעיין, את הנושא של הדמי תיווך, ושיבואו עובדים מקצועיים לפה, על

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

בסיס שימנע לקיחת עמלות מהעובדים לחלוטין. אנחנו נדחינו בצורה גורפת על ידי הדבר הזה, ורשות ההגירה נכנסה ושמה את עצמה כדי לגייס את העובדים, ונחלה כשלון חרוץ בנושא של סרילנקה, ומר מנטבר, אני יכול להציג לו את הדברים, זה יראה גם אליו בצורה חמורה, שרשות ההגירה, לכאורה, שמשנה את הדברים האלה, באחריותה, אנשים שקשורים לרשות, בעצם חתומים על הסכמים עם עובדים, על חוזה עבודה עם עובדים, ואותם עובדים משלמים 2,500 דולר לחצי שנה עבודה בישראל, בפרויקטים של חקלאות, במכפלות של חמש שנים.... יעל: מה זה 2,500....כן, שושנה שטראוס, בבקשה. שושנה: אני רוצה להתייחס, אני הקשבתי לדברים שנאמרו, קודם כל אכן המתנגדים להסכמים הבילאטרליים, מענף הבניין, העלו על נס מספר תביעות שהוגשו על ידי עובדים, מסרילנקה שהגיעו במסגרת הסדר בילאתרלי, וטענו שגורם בארצם, גבה מהם סכום מעל המותר. עכשיו התביעות האלו נמחקו על הסף לפני כשבוע, אלדד: הם לא נמחקו, הם נמחקו מחוסר סמכות והם יוגשו מחדש. אותם עובדים יגישו אותם מחדש. שושנה: כל מיני תוכניות ובדיונים בכנסת, ולא נמצא שיש בהם ממש, יחד עם זאת, כמו שאני אמרתי והמדינה יודעת במסגרת ההסכמים עם מדינות המוצא, עלינו להיות כל הזמן עם יד על הדופק, להסביר את הדברים ולבדוק את הדברים וכן נעשה. דבר

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

נוסף, במחקר שהציגו היום אנשי הג'וינט, הם ראינו עובדים בניין שהגיעו לישראל באמצעות תאגידי הבניין, ואלו, העובדים טענו שהם שילמו עד 37 אלף דולר, על מנת להגיע לישראל בתקופה שגוייסו להביא עובדים לענף הזה. אכן, בשנים האחרונות, בין היתר, בגלל התופעה המכוערת הזאת, הופסקה הבאה חדשה של עובדים לענף הבניין, וכעת יש צורך חדש להביא עובדים, ולכן, המדינה מנסה לעשות זאת, במסגרת הסדרים בין מדינות. ארנון: אני הייתי רק רוצה לומר ככה, המחקר נעשה על ידי שתי חוקרות, אחת מפרופסורית מאוניברסיטת חיפה, רבקה רייכמן, וד"ר נונק קושרוביץ', מהמרכז האקדמי ברופין, כך שזה לא מחקר של הג'וינט, זה מחקר שנעשה על ידי גורמים אובייקטיביים, אנחנו מימנו אותו, בעזרת כספים שקיבלנו מהאיחוד האירופי, שמאד מתעניין בשאלת ההגירה. לגבי העניין של ההגירה מסרילנקה, אני מאד מקשיב למה שאומרת עורכת הדין שושנה שטראוס, שגם היתה בסיור שם, והיתה במשא ומתן, המטרה בסרילנקה, היתה להכניס מודל חדש של עבודה, שקיים בעולם, של הגירה סיבובית. בעיקר בתחום החקלאות, זה באמת לא מתאים לבניה, וזאת הכוונה. ובזה לא נכשלנו לחלוטין. להיפך לדעתי הצליחו בעניין הזה וצריך להרחיב את זה. רק שניה, תן לי לסיים בבקשה....המודל הוא לחקלאות, לחקלאות, אני חוזר ואומר, הוא מתאים לחצי שנה, הוא עובד יפה מאד בין מקסיקו לקנדה, הוא

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

עובד יפה מאד בין מרוקו לצרפת וספרד, ויש לו מקום בישראל.
לגבי עניין הבניה, אני חושב שעורכת הדין שטראוס אמרה.
יעל: כן, אלדד, משפט אחרון באמת.
אלדד: כן, שני דברים קצרים. קודם כל, התביעות לא נדחו על
הסף, התביעות נדחו מחוסר סמכות של בית המשפט, זה עובר
מבית משפט שמוסמך לדון בזה, התביעות האלה יתבררו, יש
תצהירים והוכחות חד משמעית על תשלום..בסרילנקה, ניתן לתת
את זה אלייך לתוכנית ואת יכולה להציג את זה בצורה ברורה
ומוצקה. לגבי הנושא של התערבות, זה משפט אחרון, ההתערבות
של המדינה, בנושא של גיוס מחו"ל נחל גם כשלון טוטלי, ופוגע
קשה בזוגות הצעירים בענף הבניה של אפשרות לבנות דירות, 62
עובדים מבולגריה בלבד, הצליחו להיות מגויסים בענף הבניה, וכל
הענף מחכה לעובדים שיגיעו,
ולא מצליחים להגיע.
יעל: טוב, אנחנו נאלצים להסתפק בזה, אני מודה לכם מאד,
אלדד ניצן, עורכת הדין שושנה שטראוס, וארנון מנטבר, תודה רבה
לכם.
*תודה רבה.